



Co-funded by
the European Union



PROJEKTNO GLASILO

**RAZVOJ KULTURNEGA KAPITALA
ROMSKIH UČENCEV**

KULko



LJUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA



OSNOVNA ŠKOLA
OREHOVICA



PUBLIC
OPEN
UNIVERSITY
ČAKOVEC



PROJEKTNO GLASILO KULko

Uredila: Samira Horvat

Lektorirala: Andreja Sever

Računalniško oblikoval: Zdenko Temlin

Fotografije: šolski arhiv

Črenšovci, avgust 2023





<u>SPOROČILO KOORDINATORKE PROJEKTA SAMIRE HORVAT</u>	1
<u>VKLJUČEVANJE ROMSKE KULTURE NA OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI</u>	2
<u>USTVARJALNE URICE V OKVIRU RAP DEJAVNOSTI</u>	3
<u>IGRA IN SPROSTITEV</u>	4
<u>ZELO RADI ŠPORTAMO</u>	5
<u>DECEMBERSKE RADOSTI</u>	6
<u>PRAVLJIČNA URICA V ROMSKEM NASELJU KAMENCI</u>	8
<u>VOŠČILA UČENCEV</u>	9
<u>BOŽIČNO-NOVOLETNA DELAVNICA</u>	11
<u>SODELOVANJE NA RAZLIČNIH PROSLAVAH</u>	13
<u>PUSTNA DELAVNICA Z ROMSKO POMOČNICO V ROMSKEM NASELJU KAMENCI</u>	14
<u>PUSTNO RAJANJE NA OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI 2023</u>	15
<u>IZDELKI UČENCEV</u>	16
<u>STRPNOST DO DRUGAČNOSTI - KVIZ O ROMIH</u>	17
<u>DELAVNICA NENASILJE IN STRPNOST: NENASILNA KOMUNIKACIJA MED PRIJATELJI – IGRA VLOG</u>	18
<u>ŠPORTNE IGRE V OKVIRU RAP DEJAVNOSTI</u>	19
<u>DELAVNICA NA OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI: SPOZNAVANJE ROMOV</u>	21
<u>DRUŽENJE Z ROMSKIMI STARŠI IN OTROKI OB DRUŽABNIH IGRAH</u>	22
<u>IŠČEMO POLETJE</u>	23
<u>PROJEKTNE AKTIVNOSTI</u>	24
<u>AKTIVNOST RAZŠIRJENEGA PROGRAMA MOJSTRI ŠIVANJA IN VEZENJA</u>	27



SPOROČILO KOORDINATORKE PROJEKTA SAMIRE HORVAT

Dragi bralci, pred vami je glasilo projekta KULko, ki se je v šolskem letu 2022/2023 izvajal na OŠ Franceta Prešerna Črenšovci. V njem so zbrani naši dosežki in aktivnosti, ki so se izvajale vzporedno s projektom in na katere smo še posebej ponosni. V sliki in besedi vam bomo predstavili glavne junake projekta, to so učenci Romi, brez katerih tega glasila ne bi bilo. Vsak izmed udeležencev se je trudil in pri aktivnostih sodeloval po svojih najboljših močeh. V glasilu so zbrani najbolj aktualni dogodki iz tega šolskega leta. V zbirki didaktičnih materialov projekta Kulko pa si lahko natančneje ogledate in preberete, kaj vse smo počeli in katere didaktične materiale smo pripravili za razvoj kulturnega kapitala romskih učencev.

Želim vam prijetno branje.

VKLJUČEVANJE ROMSKE KULTURE NA OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI



Romski kotiček je namenjen promociji romskega jezika in kulture. Ob različnih priložnostih romski učenci v njem urejajo in razstavljajo svoje izdelke.



Razstava ob svetovnem dnevu Romov



Izdelki ob svetovnem dnevu Romov

USTVARJALNE URICE V OKVIRU RaP DEJAVNOSTI

V okviru Rap dejavnosti so tudi romski učenci aktivni in ustvarjalni. Radi se vključujejo v različne dejavnosti. Zanimajo jih tako športne kot tudi ustvarjalne dejavnosti. Pri vseh dejavnostih, v katere so bili vključeni, so z veseljem sodelovali in ustvarjali skupaj s sovrstniki.



Jasmin, Klemen in Anja skupaj z ostalimi učenci izdelujejo okraske pri dejavnosti Zabavnega učenja za krasitev šolskih hodnikov.

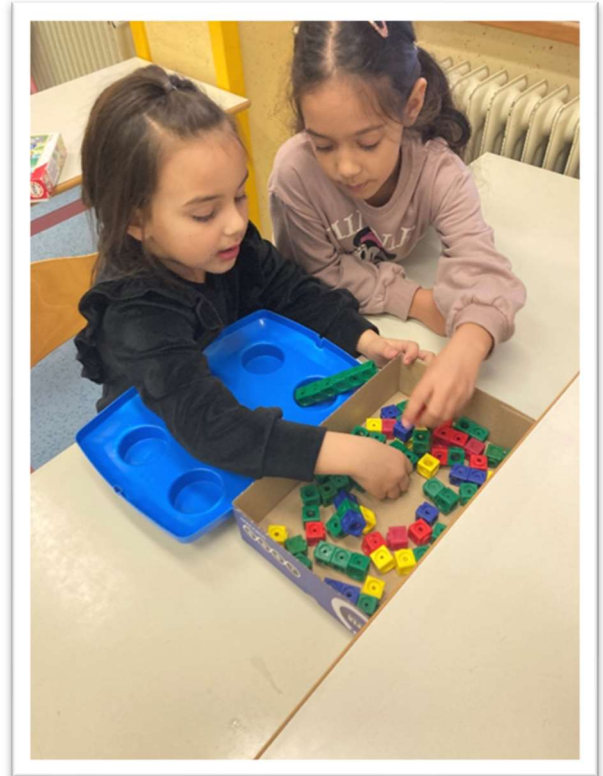


Teodora, Tejo in Brina pri igri z lutkami.

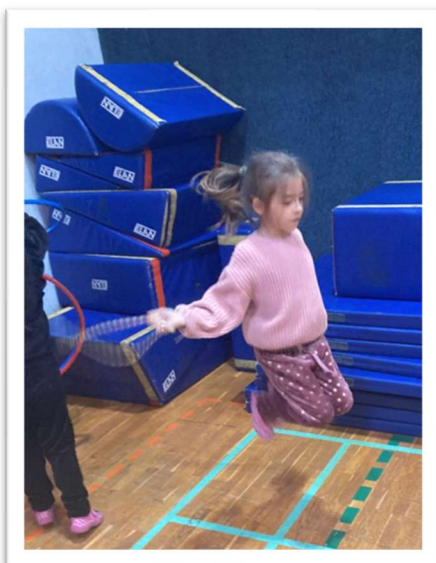
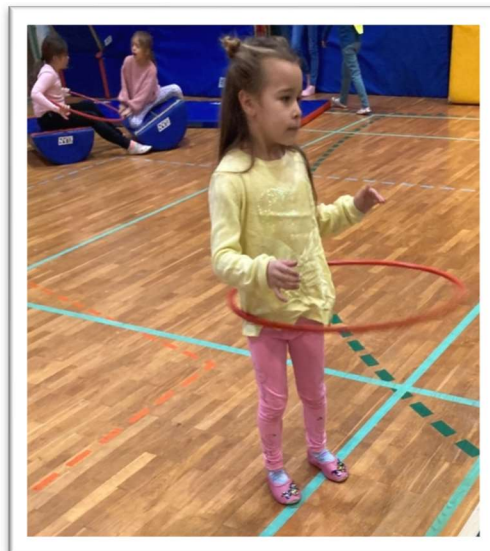


Alyana in Inaja Doroteja pri dejavnosti Mojstri šivanja.

IGRA IN SPROSTITEV



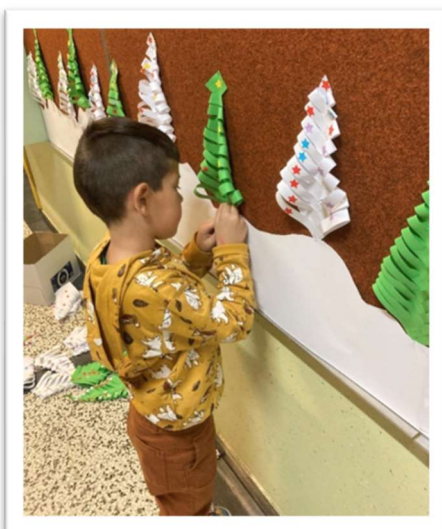
ZELO RADI ŠPORTAMO



DECEMBERSKE RADOSTI



Izdelovanje snežaka z romsko pomočnico Adrijano.



Santjano, Amaya in Inaja Doroteja pri postavljanju svoje smrekice.

V veselem decembru smo se pri Zabavnem učenju preizkusili tudi na pekovskem področju. Lotili smo se peke božičnih piškotov.



Inaja Doroteja in Teodora v tandemu izrezujeta piškote.



Tudi fantje so se resno lotili piškotov. Tejo, Štefan, Santjano in Timy skupaj s sovrstniki pri izrezovanju piškotov.



S skupnimi močmi je vseeno lažje!



Anja in Inaja Doroteja sta se lotili izdelovanja božično-novoletnih voščilnic.



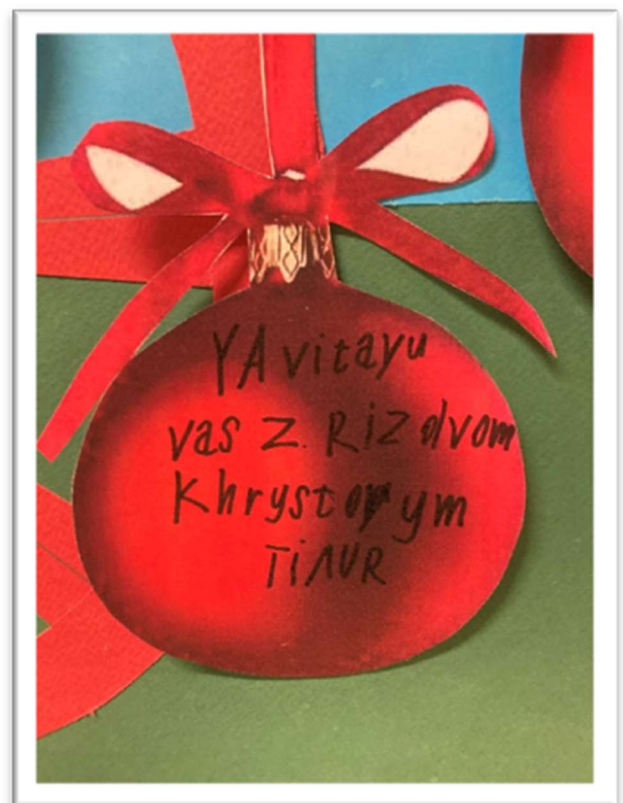
Karin, Jasmin in Matic so izdelovali snežinke.

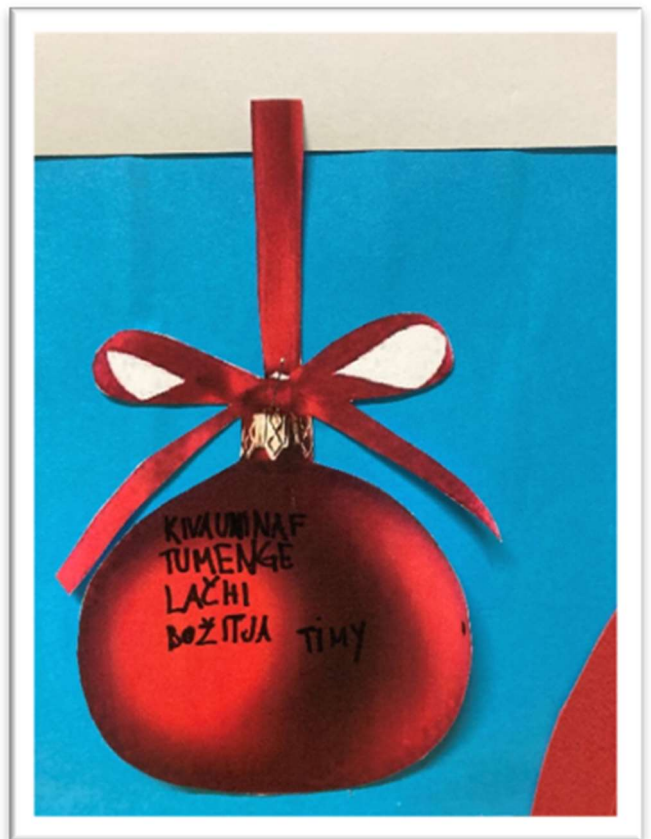
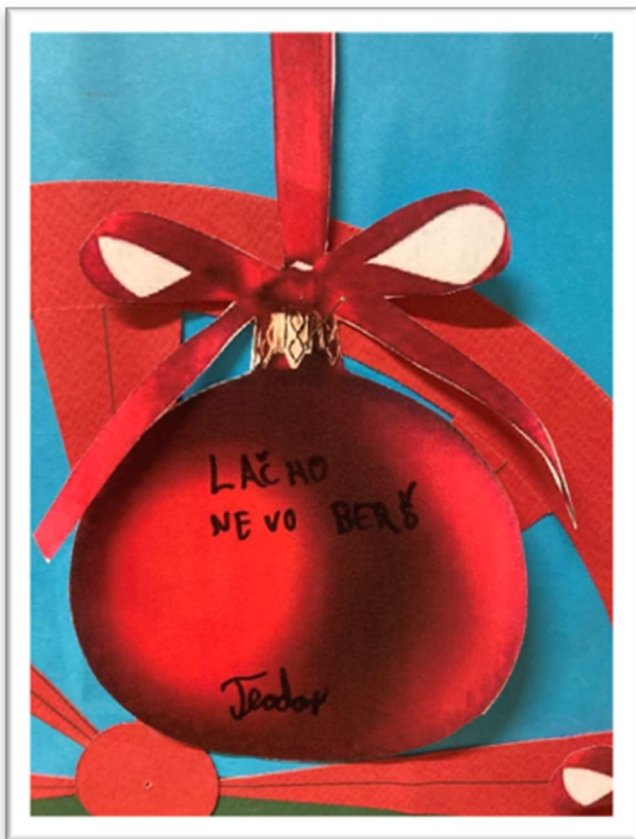
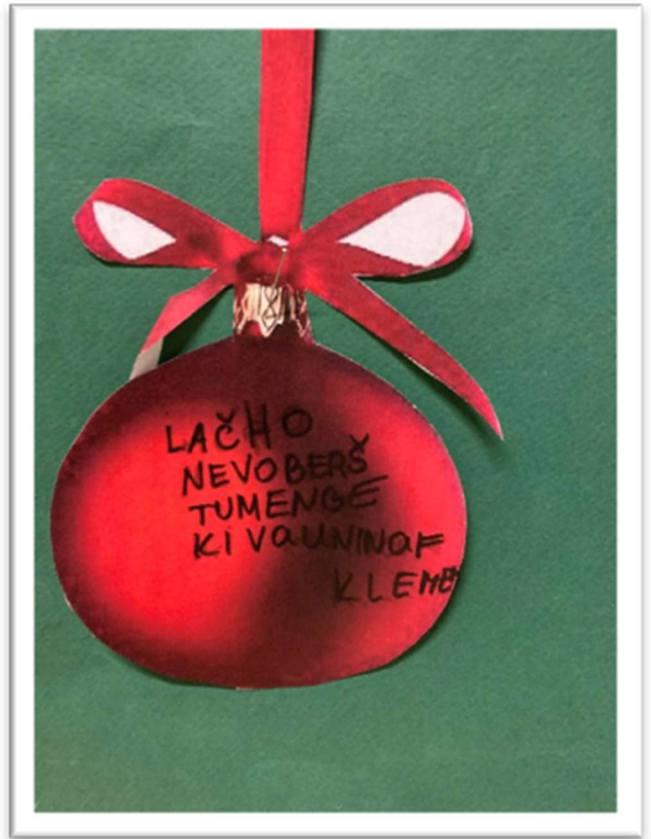
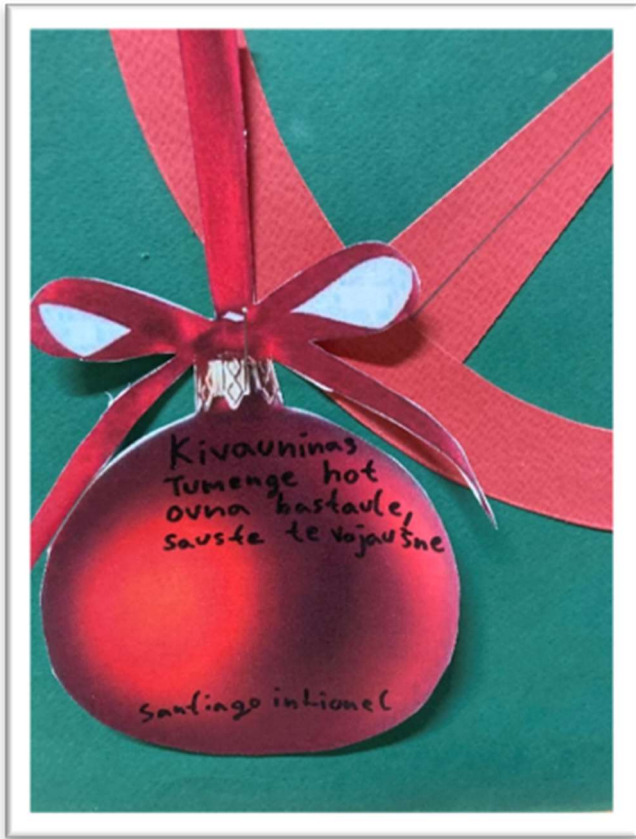
PRAVLJIČNA URICA V ROMSKEM NASELJU KAMENCI

V veselem decembru smo strokovni delavci OŠ Franceta Prešerna Črenšovci obiskali romske otroke v njihovem naselju Kamenci ter v sodelovanju s člani projektne skupine VNRC za otroke pripravili pravljico uro. Knjižničarka Nataša Litrop je otroke s slikanico Miklavževi čveljci popeljala v pravljico. Zgodbo so otroci obnovili s pomočjo slikovne kocke, ključne besede pa so poimenovali tudi v romščini. Ob zaključku so nas otroci presenetili z recitiranjem romskih pesmi in zahvalnimi darilci.



VOŠČILA UČENCEV

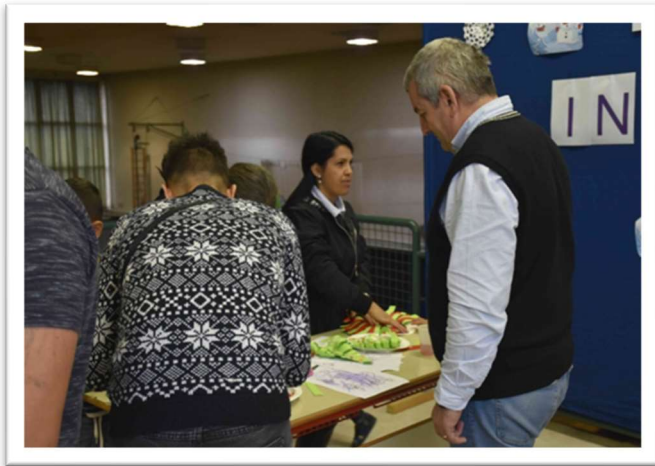




BOŽIČNO-NOVOLETNA DELAVNICA

V sredo, 21. 12. 2022, je na OŠ Franceta Prešerna Črenšovci, v okviru projekta KULko potekala božično-novoletna delavnica z romskimi starši in njihovimi otroki. Delavnici so se pridružili tudi otroci iz vrtca, ki so s svojo udeležbo dodatno popestrili prijetno medgeneracijsko druženje. Po uvodnem nagovoru smo vsi skupaj izdelovali božično-novoletno jelko, božični venček in barvali božične pobarvanke. Tako otroci kot tudi njihovi starši so na delavnici bili zelo ustvarjalni in ponosni na svoje izdelke.





SODELOVANJE NA RAZLIČNIH PROSLAVAH



Šolska proslava ob slovenskem kulturnem prazniku.



Šolski festival talentov.



Naš nastop

PUSTNA DELAVNICA Z ROMSKO POMOČNICO V ROMSKEM NASELJU KAMENCI



PUSTNO RAJANJE NA OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI 2023



IZDELKI UČENCEV



Štefan Horvat, 4. A



Alyana Horvat, 1. B



Klemen Kontrec, 3. B



Teodor Cener, 4. A

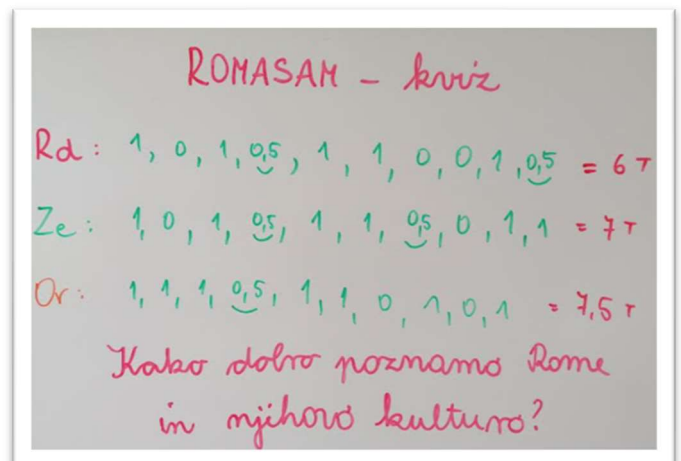


Petra Horvat, 7.

STRPNOST DO DRUGAČNOSTI – KVIZ O ROMIH

V okviru ODS 4. a razreda smo se pogovarjali o strpnosti do drugačnosti. Naprej so učenci Romi oblikovali svojo skupino, ostali učenci pa so se razdelili v dve skupini. Učenci Romi so vlekli kartice z vprašanji o njih in njihovi kulturi, jih postavljali sošolcem, nato pa so vse skupine, tudi učenci Romi, na tablico piši-briši napisali odgovor. Ob poročanju smo ob pomoči učencev Romov in odgovorov v knjižici ugotavljali, ali odgovori držijo ali ne in koliko v resnici Romi in ostali poznamo njih in njihovo kulturo, način življenja ... Občasno smo nato prebrali še razlago odgovora v knjižici ROMASAM.

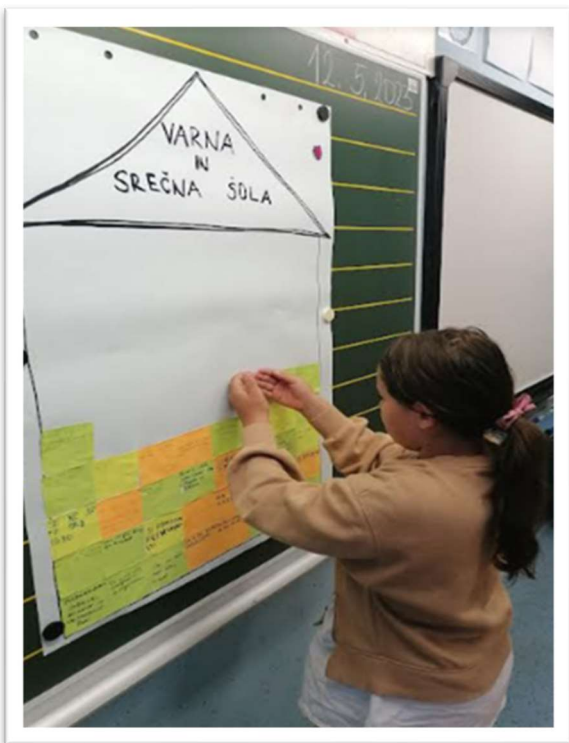
Učiteljica: Gabrijela Novak



DELAVNICA NENASILJE IN STRPNOST: NENASILNA KOMUNIKACIJA MED PRIJATELJI – IGRA VLOG

Delavnica je potekala tako, da so se učenci razdelili v pare in izžrebali listek z navodilom za pripravo igre vlog: kako prijatelju povedati, da nečesa ni storil prav, se mu opravičiti, ga kaj prositi ... Po določenem času so svoje igre predstavili sošolcem. Vse igre vlog smo vrednotili in ugotovili, da je treba tudi prijatelju povedati, če česa ni naredil prav, a na pravi način, s prijaznimi besedami, sočutjem in razumevanjem. Obenem se je treba znati tudi opravičiti in priznati, če sami nismo nečesa storili pravilno. V igrah vlog učenci vedno nadvse uživajo!

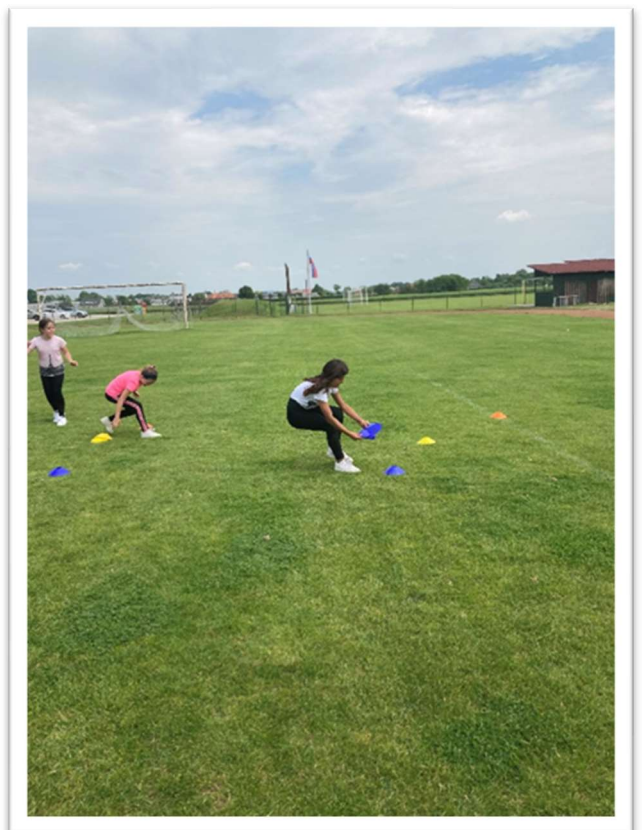
Učiteljica: Gabrijele Novak



ŠPORTNE IGRE V OKVIRU RAP DEJAVNOSTI

Kljub slabemu vremenu smo z učenci, ki obiskujejo razširjen program, v mesecu maju opravili športne igre. Na ta način smo obeležili dan športa oziroma zdravja, ki je bil 31. maja. Učence smo razdelili v 4 skupine, predstavili delo na posamezni postaji in začeli z igro. Učenci so bili zelo zainteresirani in precej tekmovalni kljub temu, da smo povedali, da naš namen ni tekmovanje ampak zdrav način gibanja in skrb za dobro počutje.





DELAVNICA NA OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI: SPOZNAVANJE ROMOV

V ponedeljek, 29. 5. 2023, smo v 3. a razredu gostili go. Lauro Kovač. Laura prihaja iz romskega naselja v Dolgi vasi, zaposlena je na Ljudski univerzi v Lendavi. Močno se zavzema za to, da bi ljudje spoznali Rome, romsko kulturo, romski jezik ter da bi Romi bili v družbi sprejeti.

Tako se je oglasila tudi v Črenšovcih. Izvedla je delavnico, v kateri smo skupaj z učenci tudi učiteljice izvedele marsikaj novega, spoznale običaje, kulturo, kulinariko, tradicijo Romov. Soočila nas je tudi s predsodki, ki jih marsikateri ljudje nosijo v sebi, ko slišijo besedo Rom. Dokazala je, da vsi predsodki niso resnični.

Z učenci 3. a razreda je izpeljala delavnico s pomočjo gradiva ROMASAM. Učenci so dobili kartice z vprašanji, ki so bila zastavljena v treh jezikih – romskem, slovenskem in angleškem. Učenci so tako lahko izbirali, v katerem jeziku bodo vprašanje prebrali. Nato so ugibali ali povedali odgovor, na koncu pa so v knjižici odgovorov poiskali dejstva, ki so resnična.

Romska učenca v našem razredu sta nam povedala veliko novega, predstavila svoje mnenje, občutke, jezik, običaje, ki jih negujejo doma. Na delavnici smo se vsi veliko naučili, učenci pa so s svojo radovednostjo popestrili pouk.

Zapisa razredničarka 3. a:
Stanka Zver



DRUŽENJE Z ROMSKIMI STARŠI IN OTROKI OB DRUŽABNIH IGRAH

V ponedeljek, 15. maja, je bil mednarodni dan družine. V ta namen smo na OŠ Franceta Prešerna Črenšovci organizirali druženje učiteljev, vzgojiteljev, romskih staršev in njihovih otrok. Na druženju smo se pozabavali z igranjem najrazličnejših družabnih iger po želji staršev in otrok. Dogodek je bil zanimiv in poučen za vse sodelujoče.



IŠČEMO POLETJE

Končno je v naše kraje prišlo tudi poletje. Učenci so ga že nestrpno pričakovali, zato smo izkoristili vsak trenutek na prostem in skušali ujeti čare poletja.

V sklopu Rap dejavnosti Igroučnice smo izvedli športno uro s padalom. Učencem so se pridružili otroci iz rjave skupine, oddelek 4–7 let.

Trdno smo držali naše padalo in na dogovorjen znak sta se zamenjali dve barvi, npr. modra in rdeča. Ti barvi sta pretekli en krog okoli padala in se nato vrnili nazaj na svoje mesto. Ostali otroci in učenci so ostali na svojih mestih.

Druga naloga je bila v obliki skrivalnic, saj so se učenci in otroci skrili pod padalo, ko so zaslišali določeno barvo. Npr. rdeča barva, vsi ki držijo padalo pri rdeči barvi, se skrijejo pod padalo.

Dodali smo še eno barvo, da je bila naloga bolj zabavna.

Pri tretji nalogi so se otroci in učenci prav tako skrili pod padalo, ko so zaslišali določeno barvo, le da so sedaj pod padalom zamenjali svoja mesta. Tisti, ki je bil prej rdeče barve na eni strani padala, je bil še vedno rdeče barve, le na drugi strani padala.

Zadnja, četrta, naloga je učence in otroke ponesla v svet zajčkov in zajčic. Učenci in otroci so sonožno skakali v krogu in se držali padala. Na dogovorjen znak »Lisica po zajčke!« so se dečki, ki so bili zajčki, skrili pod padalo, deklice, ki so bile zajčice, so padalo dvignile visoko v zrak in ga nato spustile na tla. Vloge so zamenjali.

Vseskozi smo poimenovali barve in živali tudi v romščini, tudi šteli smo po romsko.

Zaključili smo z igro Ura je ena, medved še spi.

Kljub vročemu dnevu so učenci in otroci želeli še in še.

Naj bo poletje dolgo in razigrano, kot je bilo naše druženje.

Petra Smej, mag. prof. ink. ped.

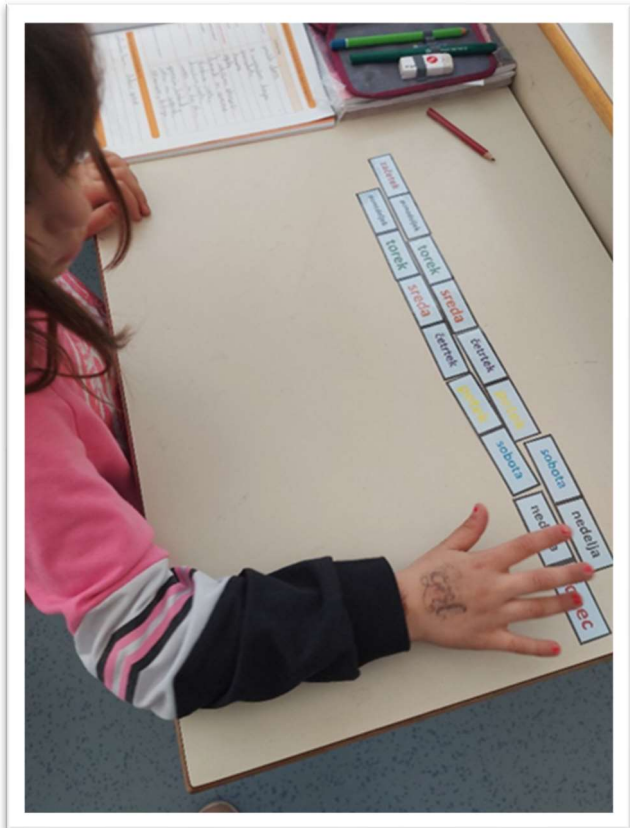


PROJEKTNE AKTIVNOSTI

V okviru razširjenega programa so učenci pogosto uporabljali didaktične materiale, ki so nastali v okviru projekta KULko. Skozi igro so se učili, zabavali in ustvarjali. Pestra izbira didaktičnih pripomočkov je prispevala k bolj zabavnemu učenju in popestitvi prostega časa. Med igro so sestavljali besede, spoznavali poklice, dele telesa, vremenske pojave, letne čase, sestavljali zgodbe, urili branje, iskali pare, urili grafomotoriko ...







AKTIVNOST RAZŠIRJENEGA PROGRAMA MOJSTRI ŠIVANJA IN VEZENJA

V sklopu aktivnosti so učenci z učiteljico Patricijo Utroša, ki je mentorica aktivnosti, ob petkih vse od začetka šolskega leta pridno vadili in se urili v ročnih spretnostih. Pohvalimo se lahko z veliko različnimi izdelki, prav tako smo sodelovali na natečaju Odpadno je uporabno, ki ga že več kot 10 let prireja Saubermacher KOMUNALA Murska Sobota. Naši začetki so bili usmerjeni v natančnost, vztrajnost in potrpežljivost, saj smo se kar nekaj ur urili v napeljevanju igel in vezanju vozlov. Skozi leto so nas obiskali tudi drugi učenci in učitelji, katerim smo z veseljem pokazali, kaj smo se naučili in kaj vse tako majhne ročice zmorejo. Prav tako so nova znanja pridobile tudi mentorice aktivnosti. V zimskem času smo začeli šivati po šabloni, v spomladanskem času pa smo se naučili vesti mürski cvet, kar ni bil mačji kašelj, ampak učenci so z vztrajnostjo ustvarili zelo lepe izdelke. Skozi celotno šolsko leto smo svoje izdelke razstavljali na panojih po šoli, ob koncu leta, pa smo svoje izdelke tudi podarili v znak hvaležnosti za uspešno sodelovanje s Kulturno-turističnim društvom Črenšovci ter se podružili in poklepotali.

Kljub temu, da so te aktivnosti od učencev zahtevale veliko zavzetosti, smo opazili tudi pomemben učinek sprostitve, saj so se lahko učenci preko šivanja sprostiti in umirili.



